

Handlingsplan för familjecentrerat arbetssätt (FCA) 2023

Stadsområde Sydväst

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	2
2	MÅLGRUPP	2
3	KOORDINATORNS ROLL	2
4	UTVECKLINGSOMRÅDEN INOM AVTALSPERIODEN	3
5	INSTRUKTIONER	3
6	ÖVERSIKT MÅLSÄTTNINGAR	4
7	MÅLSÄTTNINGAR OCH PLANERADE INSATSER/AKTIVITETER	5
7.1	ERBJUDA FAMILJER OCH ANDRA VIKTIGA VUXNA INOM STADSOMRÅDET ETT SAMORDNAT OCH VÄLFUNGERANDE STÖD UTIFRÅN BARNNS BEHOV.....	5
7.2	VERKA FÖR ATT FAMILJECENTRERAT ARBETSSÄTT SKA UTGÖRA EN STABIL PLATTFORM FÖR TIDIG UPPTÄCKT OCH TIDIGA SAMORDNANDE INSATSER.....	8
7.3	ERBJUDA KOMPETENSUTVECKLING TILL PERSONAL, CHEFER OCH BESLUTSFATTARE INOM KOMMUN, REGION OCH CIVILSAMHÄLLET MED SYFTE ATT STÄRKA DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET.....	10
8	ORGANISERING AV DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET I STADSOMRÅDET	12
9	ÖVRIGT	12
10	BUDGET	13

1 INLEDNING

Familjecentrerat arbetssätt (FCA) syftar till att stärka det generella arbetet för barn och deras familjer genom att samordna verksamheterna inom kommun och region som vänder sig till barn och familjer. Det är en strategi som handlar om att skapa goda och likvärdiga uppväxtvillkor för barn genom att stärka familjer. Alla verksamheter som möter barn och familjer ska samverka och gemensamt utgöra en stabil plattform för tidiga upptäckter samt tidigt samordnade insatser. Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal med Göteborgs socialnämnder om familjecentrerat arbetssätt. Syftet med avtalet är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet kring barn och familjer i stadsområdet. Arbetet ska bidra till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och bidra till att barn och unga lyckas i skolan.

2 MÅLGRUPP

FCA ska bygga på lokala förutsättningar och flexibilitet för att nå ut till samtliga familjer som är bosatta i stadsområdet. Ett främjande, förebyggande och välfungerande stöd ska erbjudas som doseras och anpassas utifrån behov. Målgruppen för det familjecentrerade arbetssättet är blivande föräldrar, familjer med barn 0–18 år och andra viktiga vuxna som kan ha en avgörande roll för barnets livsvillkor. Ambitionen med det familjecentrerade arbetssättet är att erbjuda familjer i stadsområdet ett välfungerande stöd i samverkan mellan berörda verksamheter.

3 KOORDINATORNS ROLL

FCA koordinatörerna ska arbeta för att utveckla helhetsperspektivet 0–18 år inom det familjecentrerade arbetssättet. Koordinatorerna kan stödja i uppstartsarbete av familjecentraler eller familjecentralsliknande verksamheter inom stadsområdet samt i sin roll bidra till en sammanhållen barn- och ungdomshälsa. Om utökat hembesöksprogram finns inom stadsområdet kan koordinatörerna finnas som ett stöd i det arbetet. FCA koordinatörer ska stödja arbetet med föräldraskapsstöd på öppna arenor och mötesplatser för familjer, likaså inom Skolan som arena. Koordinatorernas uppdrag är att arbeta utifrån det familjecentrerade arbetet med fokus på tidiga åldrar. Koordinatorernas uppdrag är att hålla ihop arbetet i stadsområdet och samordna insatser utifrån gemensamt prioriterade områden. I uppdraget ingår även att delta i relevanta nätverk över staden som bidrar till måluppfyllelse.

4 UTVECKLINGSOMRÅDEN INOM AVTALSPERIODEN

Nedanstående utvecklingsområden ska omhändertas och inkluderas i handlingsplanen.

Parterna är överens om att under avtalsperioden arbeta för:

- Utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år.
- Läsförbättrande insatser i och utanför skolan.
- Fokus på att stödja arbetet med tidiga insatser och samverka kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

5 INSTRUKTIONER

Handlingsplanen skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via hsn.goteborg@vgregion.se senast den **1 december** årligen. Den ska också gå för kännedom till respektive berörda nämnder i staden.

6 ÖVERSIKT MÅLSÄTTNINGAR

Gemensamma målområden för FCA i Göteborgs Stad 2023			
Målområde och övergripande målsättning	Erbjuda familjer och andra viktiga vuxna inom stadsområdet ett samordnat och välfungerande stöd utifrån barns behov.	Verka för att familjecentrerat arbetssätt ska utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga samordnande insatser.	Erbjuda Kompetensutveckling till personal, chefer och beslutsfattare inom kommun, region och civilsamhället.
Delmål	Tillgängliggöra Föräldraskapsstöd 0–18 år utifrån målgruppsanpassningar, och öka tilliten till samhällets stöd	Bibehålla och utveckla samverkansstrukturer kommun och region och med civilsamhällets aktörer	Säkra och utveckla kompetens inom Familjecentrerat arbetssätt
Delmål	Stödja barns språk-och läsutveckling	Fler antal arenor och mötesplatser för FCA	Säkra och utveckla kompetens inom SIP och Överenskommelsen om samverkan för barn och ungas hälsa
Delmål	Stärka barn och föräldrars kunskap för att främja en god fysisk och psykisk hälsa	Lokal kraftsamling för fullföljda studier	Stärka kompetensen hos professionella utifrån behov exempelvis kring närvarofrämjande, läsfrämjande, psykisk hälsa mm
Delmål	Främja närvaro i förskola och skola		Kompetensutveckling och omvärldsbevakning, ta del av aktuell forskning för att säkerställa relevant kompetens hos FCA-koordinatorerna

7 MÅLSÄTTNINGAR OCH PLANERADE INSATSER/AKTIVITETER

Instruktion (ta bort när du är klar): Beskriv kortfattat de planerade insatserna/aktiviteterna. Räcker med en övergripande beskrivning. Behöver du fler rutor, högerklicka i sista rutan och infoga.

7.1 Erbjuder familjer och andra viktiga vuxna inom stadsområdet ett samordnat och välfungerande stöd utifrån barns behov.

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Planerade insatser/aktiviteter – Målgrupp - riktat till föräldrarna eller andra viktiga vuxna	Ansvar	Förväntad effekt/resultat
Tillgängliggöra Föräldraskapsstöd 0–18 år utifrån målgruppsanpassningar, och öka tilliten till samhällets stöd	<ul style="list-style-type: none"> • Sprida och samordna generellt (och i viss mån riktat) föräldraskapsstöd; BIFF, COS, LFT, ABC, Förälder i nytt land • Fortsatt spridning av stödmaterial kring främjande rutiner och föräldrastöd, (Lathund, Hej förälder-kort & Webbsidan mm) • Föräldraföreläsningar • Vara ambassadör för föräldraskapsstöd i verksamheterna, sprida information och stödmaterial, lotsa vidare till rätt stöd etc. 	FCA-koordinatorer i samverkan med personal inom förskola, skola och primärvård och i samverkan med civilsamhällets aktörer.	<p>Föräldrar vet var de kan få stöd vid behov och har tillit till det stöd som erbjuds</p> <p>Stärkta föräldrar som är rustade att möta utmaningar i föräldraskapet på ett konstruktivt sätt</p> <p>Familjerelationer som präglas av värme, stöd och positiv kommunikation</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Samverkan med civilsamhället för att nå ut till vårdnadshavare, till exempel nyanlända familjer. • Föräldraskapsstödjande aktiviteter riktat till särskilda målgrupper till exempel vårdnadshavare till barn med funktionsvariation. 		
Stödja barns språk-och läsutveckling	<ul style="list-style-type: none"> • Insatser för att öka tillgängligheten till barnböcker på mötesplatser (BVC, FTV mfl) • Stärka och utveckla lokala samarbeten, runt nya och befintliga insatser, ex. bokgåvor • Utveckla samarbete runt Bokstart • Involvera bibliotekets uppsökande läsambassadörer i förskolans verksamhet • Använda verktyg, budskap och material med stöd av den digitala läsfrämjande plattformen Läsoteket • Delta i gemensam kompetensutveckling runt barns språkutveckling tillsammans med personal ifrån BVC och Bibliotek • Läsfrämjande föräldramöten • Samtalskortlek 	FCA-koordinatorer i samverkan med personal inom förskola, skola och primärvård och i samverkan med civilsamhällets aktörer. Även samverkan med exempelvis läsambassadörer, skolbibliotekarier, biblioteken.	<p>Stärkt läsförmåga och ökat ordförråd.</p> <p>Läsning upplevs som roligt och meningsfullt och stärker relationer mellan barn och deras viktiga vuxna.</p>

<p>Stärka barn och föräldrars kunskap för att främja en god fysisk och psykisk hälsa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprida Tandboxen • Insatser mot ensamhet bland både barn, unga och föräldrar • Öka föräldrars hälsolitteracitet och kännedom om samhällets stöd: Föräldraguiden 2023 • Öka ungas hälsolitteracitet och kännedom om samhällets stöd: Hjälpkarta för unga • Öka föräldrars, och barn och ungas, inflytande & delaktighet i utformandet av hälsofrämjande insatser 	<p>FCA-koordinatorer i samverkan med personal inom förskola, skola och primärvård och i samverkan med civilsamhällets aktörer. Samverkan med Skolan som arena/Lights on.</p>	<p>Kortsiktig Tandboxen används på alla förskolor. Ökad medvetenhet kring tandhälsans betydelse. Långsiktigt ökad kariesfrihet.</p> <p>Föräldrar, barn och unga vet var de kan få stöd vid behov och använder sig av stödet.</p> <p>Förbättrad fysisk, psykisk och social hälsa hos barn och unga.</p> <p>KASAM, stärkt känsla av egenmakt och delaktighet i samhället.</p>
<p>Främja närvaro i förskola och skola</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprida informationsmaterial – Fler barn i förskolan • Verka för närvarofrämjande föräldrastöd 	<p>FCA koordinatörer i samverkan med förskola/skola</p>	<p>Fler inskrivna barn i förskolan.</p> <p>Fler barn lyckas i skolan.</p>

7.2 Verka för att familjecentrerat arbetssätt ska utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga samordnande insatser

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Planerade insatser/Aktiviteter – Målgrupp - riktat till professionella	Ansvar	Förväntad effekt/resultat
Bibehålla och utveckla samverkansstrukturer kommun och region och med civilsamhällets aktörer	<ul style="list-style-type: none"> • Samordnad individuell plan (SIP) • Stärka samverkan BMM – andra aktörer t ex Oro för väntat barn • Utökade hembesök/Bokstart • Fortsatt arbete och utveckling i lokala nätverk kring barn och ungas hälsa, exempelvis Barnhälsönätverk, NOSAM och lokal samverkansgrupp för barn och ungas hälsa (SIP) mfl 	FCA Koordinatorerna	Ökad kännedom om varandras verksamheter. Fungerande samverkansstrukturer både i samverkan mellan aktörer och i nära samverkan kring individer. Föräldrar ska känna att de kommit rätt med sin fråga. Inga familjer ska falla mellan stolarna.
Fler antal arenor och mötesplatser för FCA	<ul style="list-style-type: none"> • Familjecentraler och familjecentralsliknande verksamhet. • Barnhälsoteam • Stötta Skolan som arena och Lights on 	FCA Koordinatorerna	Stärkt samverkan kring de mötesplatser där barn, unga och deras viktiga vuxna finns.

<p>Lokal kraftsamling för fullföljda studier</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Främja närvaro i förskola och skola genom stärkt samverkan mellan socialtjänst, förskola/skola och primärvård • Stödja samverkan och dialog kring elever vid övergångar mellan skolformer, skolor och stadieövergångar • Utveckla tidigt förebyggande och närvarofrämjande arbetssätt och insatser i samverkan • Samverka för att skapa en "Haverikommission för hemmasittare" för att förstå vilka insatser som kunnat göras i tidigt kring individen 	<p>FCA Koordinatorerna</p>	<p>Fler barn lyckas i skolan, ökad närvaro och ökad måluppfyllelse.</p>
---	---	--------------------------------	---

7.3 Erbjud kompetensutveckling till personal, chefer och beslutsfattare inom kommun, region och civilsamhället med syfte att stärka det familjecentrerade arbetssättet

Med fokus på utveckling av det generella föräldraskapsstödet 0–18 år, läsfrämjande insatser i och utanför skolan samt arbetet med tidiga insatser och samverkan kring barn och familj 0–18 år för att främja hälsosam uppväxt och fullföljda studier.

Delmål	Planerade insatser/Aktiviteter – Målgrupp - riktat till professionella	Ansvar	Förväntad effekt/resultat
Säkra och utveckla kompetens inom Familjecentrerat arbetssätt (FCA)	<ul style="list-style-type: none"> • Grundutbildning familjecentrerat arbetssätt 0-18år • Lokala informationsinsatser och besök hos aktörer utifrån behov. Sprida FCA-webbutbildning, lathunden, samverkanskarta mm 	Stadenövergripande FCA-nätverk och de lokala FCA-koordinatorerna	Fler får kunskap och kännedom om FCA.
Säkra och utveckla kompetens inom SIP och Överenskommelsen om samverkan för barn och ungas hälsa	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetensutveckling SIP, SIP processen (inklusive avvikelshantering) och Överenskommelsen om samverkan för barn och ungas hälsa • Särskilt fokus på kompetenshöjning när det gäller det goda mötet och att öka barn och föräldrars delaktighet i SIP 	Lokal samverkansgrupp för barn och ungas hälsa, där SIP-samordnare och FCA-koordinatorer ingår.	<p>Fler barn och familjer erbjuds samordnade insatser (SIP).</p> <p>Kompetens och trygghet i SIP-processen ökar hos personal som möter barn och familjer.</p> <p>Bättre kvalitet på upprättade SIP där föräldrars och barns delaktighet är tydlig.</p>

<p>Stärka kompetensen hos professionella utifrån behov exempelvis kring närvarofrämjande, läsfrämjande, psykisk hälsa mm</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Möta verksamheternas behov tex FFFF konferens, Barnrättsdagarna, Värna våra yngsta • Skräddarsy fortbildningsinsatser inom områden som är relevanta för aktörerna och som bidrar till att stärka samverkan 	<p>FCA koordinater, chefer</p>	<p>Ökad samsyn och kompetens.</p>
<p>Kompetensutveckling och omvärldsbevakning, ta del av aktuell forskning för att säkerställa relevant kompetens hos FCA-koordinatorerna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ta del av föreläsningar och fortbildning inom relevanta områden 	<p>FCA koordinater, chefer</p>	<p>Ökad kompetens som medför ökad kvalitet i FCA arbetet.</p>

8 ORGANISERING AV DET FAMILJECENTRERADE ARBETSSÄTTET I STADSOMRÅDET

Beskriv kortfattat hur det familjecentrerade arbetssättet är organiserat och fördelat. Berätta hur många koordinators som totalt arbetar i stadsområdet.

3,0 årsarbetare FCA koordinators anställda av Resursenheten Barn och unga – Socialförvaltningen Sydväst

- 2,0 koordinators yngre åren
- 0,8 koordinator äldre åren
- 0,2 koordinator äldre åren och Barn och unga samverkan samt SIP.

0,5 årsarbetare FCA koordinator anställd under Grundskoleförvaltningen

- 0,5 koordinator FCA och föräldrastöd ABC

9 ÖVRIGT

Om det är relevant, redogör för reflektioner gällande exempelvis organisatoriska förändringar i stadsområdet eller förändringar i samhället som kan komma att påverka verksamheten.

Stora ekonomiska förändringar i samhället.

10 BUDGET

	Budget 2023			
	HSNG	SN+FSN enligt avtal	SN utöver avtal	GSN Utöver avtal
Koordinatorer (2,5 åå) (lön inkl. lönebikostnader)				
2,5 tjänst finansieras inom avtalet (2,0 mot yngre åren, 0,5 mot skolåren)	925 000	925 000		
0,5 tjänst skolåren (finansieras utanför avtalet av SN)			400 000	
0,5 tjänst skolåren (finansieras utanför avtalet av GRF)				400 000
Gemensam kompetensutveckling¹ (teambuilding, konferenser, seminarier, utbildning, resor, studiebesök etc.)	100 000	100 000		
Övrigt (ex. gemensamt material etc.)	50 000	50 000		
SUMMA	1 075 000	1 075 000	400 000	400 000